

стання певних повноважень. З цієї точки зору, державне управління має ознаки, характерні для виконавчої влади, що пов'язані з поділом державної влади на законодавчу, виконавчу та судову.

Можна виокремити такі найхарактерніші ознаки державного управління: 1) виконавчо-розпорядчий характер; 2) підзаконність; 3) масштабність та універсальність; 4) ієрархічність; 5) організуючий характер. Виконавчо-розпорядчий характер означає, що державне управління становлять два взаємопов'язаних аспекти: виконавча та розпорядча діяльність. Органи, які здійснюють державне управління, – це виконавчі структури, що й відображено в їх назві (органи виконавчої влади). Основним їх призначенням є організація виконання законодавчих актів, прийнятих парламентом, та актів глави держави. Разом з тим, реалізація даної функції є неможливою без здійснення певних розпорядчих дій. Розпорядча діяльність реалізується: по-перше, через видання загальнообов'язкових нормативно-правових актів (постанов, положень, наказів, розпоряджень тощо); по-друге, в організації виконання зазначених приписів; по-третє, в здійсненні контролю за їх виконанням [2, с.20].

Розбудова правової демократичної України зумовлює зростання ролі права, бо воно створює для цього необхідні умови: упорядкованість, визначеність, організованість, динамічність суспільних відносин. Це безпосередньо стосується й середовища державного управління, в якому практично втілюється єдність діяльності й структур апарату управління.

У державно-управлінських відносинах одним з суб'єктів завжди має бути носій державно-владних повноважень. Державно-владний характер прав і обов'язків одного із суб'єктів відносин надає цим відносинам особливого змісту.

За допомогою адміністративно-правової норми створюється такий режим управління, який формально виключає будь-яку можливість свавілля у діях суб'єкта – носія владних повноважень. Він має діяти тільки у межах праводієспроможності, встановленої правової норми.

В державному управлінні важливе місце посідає правове регулювання відносин адміністративної відповідальності. Сучасний стан цього адміністративно-правового інституту, не дивлячись на часті зміни норм Кодексу України про адміністративні правопорушення (КпАП), не відповідає належною мірою об'єктивним потребам розвитку демократичного суспільства.

Зокрема, в КпАП поняття адміністративного проступку ототож-

нюється із поняттям адміністративного правопорушення. Проте адміністративним правопорушенням визначається будь-яке порушення норм адміністративного права. Натомість адміністративний проступок – це таке порушення відповідних правових відносин або відносин що врегульовані іншими соціальними нормами, за яке законодавством передбачене адміністративне стягнення [3, с. 308].

Як бачимо, теорія управління розробляє сутнісні характеристики управління, обґрунтовує принципи, способи, форми, стиль, технологію управління, а тим самим утворює наукові основи управлінської діяльності, вивчає особливості прийняття й реалізації управлінських рішень, визначає зміст управлінських функцій.

Література

1. Битяк Ю.П., Зуй В.В. Адміністративне право (Загальна частина). – Х., 1997. – 137с.
2. Висоцький О.Ю., Висоцька О.Є., Шаров Ю.П. Основи державного управління. – Частина І. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2008. – 52 с.
3. Авер'янов В.Б. Державне управління в Україні: навчальний посібник. – К., 1998. – 432 с.

УДК 342.95:342.72/.73(477) (043.2)

Лапа Н.О.,
студентка

Сеник М.В.,
студент,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Колпаков В.К., д.ю.н., професор

ЮРИДИЧНІ ПІДСТАВИ ПРИПИНЕННЯ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВИХІД ІЗ ГРОМАДЯНСТВА І ВТРАТА ГРОМАДЯНСТВА

Припинення громадянства – це припинення постійного правового зв'язку особи з Українською державою.

Світовий досвід правового регулювання громадянства свідчить, що громадянство може припинятися за такими підставами: 1) в силу закону; 2) позбавлення громадянства; 3) внаслідок виходу або відмови від

громадянства; 4) на підставі міжнародних договорів; 5) внаслідок припинення існування держави як суб'єкта міжнародного права.

Згідно зі ст. 17 Закону "Про громадянство України" громадянство припиняється: а) внаслідок виходу з громадянства України; б) внаслідок втрати громадянства України; в) за підставами, передбаченими міжнародними договорами України.

Вихід з громадянства – це припинення громадянства за ініціативою особи.

Європейська конвенція містить норму, відповідно до якої всі держави, що підписали конвенцію, зобов'язані передбачити можливість припинення громадянства за бажанням особи. Право особи на вихід із громадянства міститься в частині другій ст. 15 Загальної декларації прав людини, в положенні про те, що ніхто не може бути позбавлений права змінити громадянство. Більшість європейських держав не дозволяють виходу із громадянства, якщо це призведе до апатризму, тобто безгромадянства особи. Встановлення відповідних обмежень щодо виходу з громадянства є правомірним [1, с. 168].

Вихід із громадянства України – головна підстава його припинення. Конституція України (частина перша ст. 25) встановлює, що громадянин України не може бути позбавлений права змінити громадянство. Вихід із громадянства – акція добровільна, яка відбувається за особистим клопотанням громадянина на ім'я Президента України. Ніхто не має права заборонити особі змінити своє громадянство. Згідно зі ст. 18 Закону "Про громадянство України", особа яка виїхала на постійне проживання за кордон, може вийти з громадянства України за її клопотанням.

Принципове значення має положення, що вихід дітей віком від 15 до 18 років з громадянства України може відбуватися лише за їх згодою.

В законі закріплено, що вихід з громадянства України не допускається, якщо особу, яка клопоче про вихід з громадянства України, в Україні притягнуто як обвинувачену у кримінальній справі або стосовно якої в Україні є обвинувальний вирок суду, що набрав чинності і підлягає виконанню [2, с. 129].

Датою припинення громадянства України у випадках, передбачених цією статтею, є дата видання відповідного указу Президента України. Таким чином, не йдеться про автоматичну втрату особою громадянства.

Втрата громадянства. Закон України "Про громадянство України" (ст. 19) встановлює підстави втрати громадянства України. Такими підставами є: 1) якщо громадянин України після досягнення ним по-

вноліття добровільно набув громадянство іншої держави. Добровільним набуттям громадянства іншої держави вважаються всі випадки, коли громадянин України за своїм вільним волевиявленням, вираженим у формі письмового клопотання, набув громадянство іншої держави або якщо він добровільно отримав документ, що підтверджує наявність набуття ним іноземного громадянства, за винятком випадків, якщо: а) діти при народженні одночасно з громадянством України набувають також громадянство іншої держави; б) діти, які є громадянами України і усиновлені іноземцем, набувають громадянство усиновителя; в) громадянин України автоматично набув громадянство іншої держави у результаті одруження з іноземцем; г) згідно із законодавством іншої держави її громадянство надано громадянину України автоматично без його добровільного волевиявлення і він не отримав добровільно документ, що підтверджує наявність у нього громадянства іншої держави; 2) якщо іноземець набув громадянство України і не подав у порядку, передбаченому частиною п'ятою ст. 8, п. 2 частини другої ст. 9 та частиною другою ст. 10 цього закону, документ про припинення іноземного громадянства або декларацію про відмову від нього; 3) якщо іноземець набув громадянство України і скористався правами або виконав обов'язки, які надає чи покладає на нього іноземне громадянство; 4) якщо особа набула громадянство України на підставі ст. 9 цього закону у результаті подання свідомо неправдивих відомостей або фальшивих документів; 5) якщо громадянин України без згоди державних органів [3, с. 140].

Література

1. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посіб. / В.О. Ріяка (ред.). – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 512с.
2. Бесчастний В.М., Філонов О.В., Субботін В.М., Пашков С.М. Конституційне (державне) право зарубіжних країн: навч. посібник / В.М. Бесчастний та ін.. – К. : Знання, 2007. – 467с.
3. Тодыка Ю. Н. Конституционное право Украины: отрасль права, наука, учебная дисциплина: Учебное пособие.- Харьков: "Фолио": "Райдер", 2008. – 190 с.